

Motion till riksdagen

1988/89:Bo404

av Ulla Orring (fp)

Kallelseförfarande vid lantmäteriförrättning

Fastighetsbildningsutredningen tog i sitt slutbetänkande SOU 1986:29 under Fastighetsbildning 4, förrättningsförfarande och boinflytande m.m. upp frågan om underrättelse till sakägare om förrättningsresultat till berörda sakägare. Utredningen noterade, att lantmäteriverket förklarat sig berett att se över gällande rutiner och ta eventuellt lagstiftningsinitiativ, vilket föranledde utredningen att ej lägga fram något förslag i detta avseende. Såvitt jag vet har detta ej medfört någon ändring av kallelseförfarandet vid lantmäteriförrättningar.

Det finns många exempel på det orimliga i det nu gällande kallelseförfarandet, som tillämpas i fastighetsbildningslagen, i motsats till vad som är fallet vid exempelvis skattelagstiftning eller vid fastställande av stadsplan. Den enskilde kan därigenom bli utsatt för stora kostnader och påföljder utan att han är medveten därom förrän krav och indrivningsshot föreläggs honom.

Ett exempel har redovisats i pressen och gällde byggandet av en skogsbilväg över ett antal skogsfastigheter i Sävar norr om Umeå på gränsen mot Robertsfors. Den berörde fastighetsägaren vars fastighet ligger ca 700 m från den föreslagna skogsbilvägen ansåg sig ej ha någon nytta av den föreslagna vägen eftersom familjens virkestransporter går motsatt håll. Vid kallelse till första förrättningsammansammanträdet meddelar hon därför väginträsenterna att hon ej är intresserad av att delta i vägsamfälligheten och tar för givet att så skett, då något ytterligare meddelande ej kommer från förrättningsmannen.

Ett år senare blir hon plötsligt medveten om, att hon medtagits i samfälligheten för skogsbilvägen, då hon erhåller en faktura på 12 000 kr. för sin andel i förrättningen. Dessutom tillkommer andel i kostnaderna för vägens årliga underhåll. Efter ett och ett halvt år, hösten 1986, får hon ett hot om indrivning av hennes del av kostnaderna. Formellt är förrättningen riktigt handlagd men för fastighetsägaren är det för sent att överklaga. Genom de regler som finns för kallelseförfarande vid lantmäteriförrättningar är det den "lilla människan" utan tillgång till juridisk hjälp och rådgivning som kommer i kläm, vilket förenämnda exempel illustrerar.

Kallelseförfarandet bör därför snarast ses över, så att det anpassas till moderna förhållanden och värderingar i samhället, bl.a. med utnyttjande av datateknik. Väsentliga fördyringar av kallelseförfarandet vid en förrättning, som av lantmäteriverket anförts som skäl mot ändring av nuvarande reglerna för kallelse, skulle därigenom undvikas.

Nuvarande kallelseförfarande till första förrättningsammansammanträde sker

genom att kallelse utgår till sakägarna. Till alla påföljande sammanträden sker vanligen kallelse genom beslut vid sammanträden utan särskild kallelse till frånvarande sakägare. Förrättningen handlägges därefter fortlöpande utan att frånvarande sakägare underrättas om, att de medtagits som sakägare i förrättningen eller som andelsägare i t.ex. en gemensamhetsanläggning. Ej heller utgår till dessa frånvarande sakägare särskilt meddelande om förrättningsmannens beslut eller åtgärd vid förrättningen. Detta kan medföra betydande kostnader för den enskilde utan att han är medveten därom.

Enligt min uppfattning är det angeläget att allas rättssäkerhet tryggas genom ett tillfredsställande kallelseförfarande vid lantmäteriförrättningar genom förrättningsmannens försorg. Det bör vara förrättningsmannens skyldighet att underrätta frånvarande sakägare om sammanträden, beslut om delaktighet i samfällighet, dess utseende, storlek och utformning.

Vid den utredning som enligt riksdagens initiativ skall undersöka om det går att förenkla förrättningsförfarandet även vid fastighetsbildning i syfte att minska kostnaderna måste därför stor vikt läggas vid att den enskildes rättssäkerhet tryggas. Med användande av datateknik bör detta kunna genomföras samtidigt som rättssäkerheten för den enskilde förbättras mot vad som nu är fallet.

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kallelseförfarandet enligt fastighetsbildningslagen.

Stockholm den 19 januari 1989

Ulla Orring (fp)

